

KÖZHIR

1982.06. A KÖZLEKEDÉSMÉRNÖKI KAR KISZ SZERVEZETÉNEK LAPJA XV. félév. 4. szám.

ÖSZTÖNDÍJ

Az elmúlt tanévben az újítás tiszteletre méltó szándékával bevezették az ösztöndíjreformot. Azóta kétszer vettünk részt ösztöndíjszavazáson, és ezek alapján úgy tapasztaltam, a diákság véleménye nem egységes az új elosztási rendszert megítélve. A következőkben saját észrevételeimet részletezem:

- Az eredeti reformtervnek /úgy tudom/ egyik alapvető célja volt, hogy a régi jövedelemigazolás helyett valami precízebb, igazságosabb módszert vezessenek be. Erre azért lett volna szükség, mert közismert, hogy vannak diákok, akik autóval járnak be az egyetemre, mégis havonta több száz forintot vesznek fel segély címén, elvonva a pénzt azoktól, akik tényleg rászorulóknak. Itt merül fel az a probléma is, hogy egy TSZ-dolgozónak összehasonlíthatatlanul több lehet a ki nem mutatható mellékjövedelme, mint egy gyári munkásnak, vagy egy pedagógusnak. Ez megint azt eredményezheti, hogy a szociális támogatás esetleg nem a

A múlt héten sok embert érintő dolog történt a BME-n, köztük nálunk is: megtörtént a szociális támogatás elosztása. Igaz, mostoha körülmények között, mert időt alig kaptunk rá, hogy tankörszinten megtartsuk a szavazást. Ennek ellenére - ügyes szervezéssel - nyugodt körülményeket biztosított számunkra a tankörvezetés. Meglepő volt, hogy a sok vihart megérintő tankörünkre - a 302-es tankörrel van szó - az általános egyetértés volt jellemző, minden egyes ember szóc. tám. összegét egyöntetűen megszavaztuk. Szavazás után mindenki nyugodt volt, számolgatott, vajon ezután is tud-e élni egy hónapon keresztül.

Másnap azonban megdöbbenne hallottuk a hírt, hogy az ÉDJB ülésén felülbírálták az elosztást, és a tankörre jutó 8050 Ft-ból 2600 /1/ Ft-ot megmozgattak, jelentős összeget vettek el egyes emberektől, másokak pedig mérnöki fizetést

megfelelő helyre irányul. Így tehát egy igazságosabb rendszer bevezetése sok akadályba ütközött, és az illetékesek sajnos úgy határoztak, kényelmesebb a régi, jól bevált módszert alkalmazni. Azóta több pénz osztanak ki, de a régi sémák szerint, így semmit sem sikerült javítani, csak az ellentmondások mélyültek tovább.

- Ezzel kialakult az a helyzet, hogy a jó rendű 6. kategóriás álmodni sem tud annyi pénzről, amennyit az elégséges rendű 1. kategóriás kaphat. Ilyen körülmények között egyikük sincs tükéletes mértékben ösztönözve a jobb eredmények elérésére.

Talán még ezek után is meghökkenőt az ötletem. Mi lenne, ha elismernénk, hogy nem sikerült megoldanunk a régi problémákat, és visszatérnénk ahhoz az ösztöndíjrendszerhez, amit sok éven át alkalmaztak. Hiszen a szülők jövedelme elvileg a munka szerinti elosztás alapul, tehát gyerekeiknél nincs szükség semmiféle kiegészítésre, ha pedig a munka szerinti elosztás körül van

a probléma, azt úgysem lehet megoldani az egyetemisták jövedelmének néhány száz forintos differenciálásával. Ezen kívül a népgazdaság egyik ágában sem fizetnek azonos munkáért valakinek többet azért, mert otthon a jövedelmet több felé kell osztani. Miért pont a felsőfokú intézmények hallgatóinál lenne ez indokolt?

Tehát szerintem legjobb lenne a szociális segélyeket visszaolvasztani a tanulmányi ösztöndíjba, amiből viszont mindenki részesülhetne a saját munkája alapján. Így megszűnne a mostani jövedelemigazolási rendszer nehézsége, és senki sem hivatkozhatna az amúgy is ellenőrizhetetlen szociális helyzetére.

Egyébként be kell vallanom, ez nemcsak az én ötletem, hanem úgy tudom, egy, a szocialista demokráciában nálunk tapasztaltabb országban, a Szovjetunióban is egy ehhez hasonló módszert tartanak legal-kalmasabbnak az egyetemisták ösztönzésére. És ha ott bevált ez a módszer, nekünk sem kellene szégyellnünk azt, hogy nem találtunk ki jobbat, és újra alkalmazhatnánk mi is.

Kata János

fekete bárány

meghazudtoló pénz jutott.

Ezzel az eljárással a tankör nagy része nem értett egyet, és ezért kértük egy rendkívüli ÉDJB ülés összehívását.

Össze is jöttünk, sajnos, egy ember kivételével. Ezután minden egyes embert külön-külön megvitattunk, és kiderült, hogy a felülbírálat alaptalan. Ennek két alapvető oka volt. Az egyik, hogy érdekvédelmisünk nem volt tisztában feladatával /akkor még csak egy hete látta el posztját/ tankörünk véleményét nem tolmácsolta az ÉDJB felé. A másik az ÉDJB hibája volt: híresztelések útján terjedő információkat is figyelembe vett, amelyeknek semmiféle alapjuk nem volt.

Végül is az ÉDJB elismerte, hogy hibázott, és a következő döntést hozta: A tankör által megszavazott összegek reájlisak.

avagy ZÜRZAVAR EGY TANKÖR KÖRÜL

A tankörben uralkodó "lincselési" hangulat megszűnt, a vihar elült. Mindenki megnyugodott, egyesek azonban sérelmeztek ezt a kis fellebbezési eljárást. Szerintem nincs igazuk, úgy érzem, megérte, mert végül is visszaadták minden ember önbizalmát, hogy érdemes szavazni, megfontoltan szavazni, dönteni, a tankör véleménye a döntő. Ha ez nem így történt volna, értelmetlenné vált volna az egész tankörszinten folyó szavazás, ami az új rendszerben történő szoc. tám. elosztás alapja.

Idén volt az első ilyen elosztás, a történetekből mindenki levonta a tanulságot, jövőre minden gördülékenyebben fog menni.

T. K.

A KV. jelenti

A KV szeptember 28-i ülésén meg tárgyalta és értékelte a KÖZHÍR előző két félévi munkáját. Az előterjesztés megvitatása során a IV megállapította a KÖZHÍR, mint a Közlekedésmérnöki Kar KISZ szervezete lapjának feladatait, kötelességeit és jogait:

A KÖZHÍR FELADATAI:

- A KV legfontosabb feladata elősegíteni céljaink elérését, biztosítani a KISZ politikájának nyilvánosságát.
  - A lap tartalmával a KISZ politikáját szolgálja, mellette agitáljon, megértetve, kifejtve szervezetünk döntéseit és annak okait.
  - Mutassa be a KISZ belső életét, az alapszervezetek, a különböző szintű vezetőségek munkáját, a KISZ-vezetőket.
  - Követelmény a kar. közéletének nyilvánosságát, nyitottságot biztosítani. A lehetőségekhez képest segíteni a döntés előkészítésében, megjeleníteni a döntéseket, az azokat alakító nézeteket, erőket, teret adni a hallgató-oktató párbeszédnek.
  - Alapvető funkció a közvélemény nézeteinek tükröztetése /információáramlás biztosítása/, a kontroll-szerep biztosítása. A szerkesztőség feladata a KISZ politikájával, az oktatással, a kari közélettel kapcsolatos vélemények megjelenítése.
  - A hallgatók nevelése, értelmiségi, közéleti szerepükre való felkészítés segítése.
  - Kulturális, politikai, szakmai, sport igények felkeltése, alakítása.
  - A kari hagyományok ápolása, a diákelet eseményeinek megőrzítése.
- A KÖZHÍR KÖTELESSÉGEI:**
- A fentiek betartása, legjobb tudásuk szerinti végrehajtása.
  - Évente számoljon be a KV-nek a végzett munkájáról.
  - Az irányító testületek /KV, EB, stb./ határozatainak végrehajtása, az újságkészítéssel kapcsolatos jogszabályok betartása.

A KÖZHÍR JOGA:

- A szerkesztőség joga eldönteni, hogy a fenti kereteket milyen módon kívánja kitölteni.

A KV A KÖZHÍRREL KAPCSOLATBAN AZ

ALÁBBI HATÁROZATOKAT HOZTA:

1. A KV-nek a KÖZHÍRREL foglalkozó napirendjét teljes terjedelmében - az előterjesztést is - a szerkesztőség tagjaival meg kell ismertetni.

Határidő: 1982. október 15.

2. Az írásos laptervet a félév elején a KV ülésen ismertetni kell.

3. A KÖZHÍR szerkesztősége 1983. tavaszán a KV előtti éves beszámolójában feltétlenül térjen ki munkatílusára, technikai felszereltségére és az utánpótlására.

4. A szerkesztőség törekedjen változatosabb témájú, az előterjesztésben rögzített céltűzéseknek jobban megfelelő és jobb minőségű fotók közlésére.

5. A dolgozók körében a terjesztést javítani kell, akár a példányszám emelésével is.

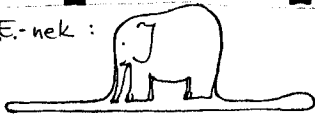
Határidő: 1982. december 1.

Februárban várhatóan üzembe lép az új Goldman György téri menza. Nem ártana elgondolkodni azon, hogy milyen javaslatokat tegyünk a felhasználására. Hallgatói vagy oktatói menza legyen, a la carte-ot adjanak-e, vagy menüt, melyik kar vagy karok használják, stb? Fel lehet használni ezt az alkalmat arra is, hogy valamilyen jobb étkezési rendszer alakuljon ki az egyetemen. Ezzel kapcsolatosan is várunk minden ötletet. Tisztában vagyunk azszal, hogy utólag sokkal könnyebb kritizálni, de azt is tudjuk, hogy mennyivel hasznosabb előre véleményt nyilvánítani. Ezért kérünk mindenkit, akinek bármilyen javaslata van, juttassa el azt a kari érdekvédelmi felelőshöz személyesen, vagy a kollégiumban levő levelezékreányon keresztül.

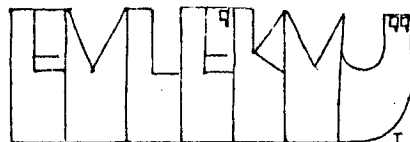
Érdekvédelmi reszort

RE.-nek:

HÍR

Az új menza műszaki átadása szept. 27-én volt. Az egyetem illetékesei a hiányosságok miatt nem vették át az épületet.

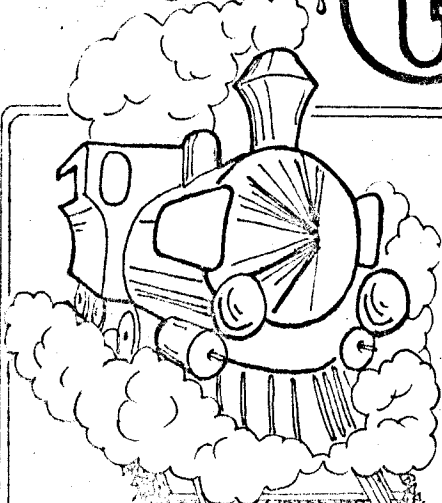
A Fegyveres Erők Napja alkalmából rendezett Ünnepek, koszorúzások között kicsit kevesebb nyilvánosságot kapott - tegyük hozzá méltánytalanul - az az emlékműavatási ünnepség, melyre a Feneketlen tó melletti parkban került sor. Itt leplezte le Kúpeczi Béla művelődési miniszter az Antifasiszta Ifjúsági Emlékművet, amely hat budapesti egyetem kezdeményezésére készült. Az emlékmű Illés Gyula szobrászművész alkotása. Az építészeti munkák Gulyás Zoltán építész tervai alapján készültek.

Ha beszélhetünk diákvároseről, vagy diáknegyedről, akkor a XI. kerület feltétlenül megérdemli a diákkerület nevet. Nem véletlenül pont ide, több egyetem és gimnázium közvetlen szomszédságába, a kerület szívébe épült ez a diákemlék-mű. A diákság minden térszablatban legérzékenyebb, legfogékonyabb és a forradalmi változásokra leghamarabb reagáló réteg. Így volt ez 1944-ben is. A diákok először ismerték fel a fegyveres antifasiszta felkelés szükségességét és próbálták megszervezni az ellenállást. Talán tudták, hogy el kell bukniuk a túlerővel szemben, de mégis harcoltak, mert nem tudták tétlenül nézni az ország pusztulását. Fel akarták rázni a nemzetet és a józan éssz, az emberi haladás, a nemzeti függetlenség nevében fogtak fegyvert a megszálló fasiszták ellen. Ezek az emberek nem csináltak világra szóló dolgokat. Mozgalmuk elbukott, de kőbe zárt emléküket megőrzi az utókor.

Tudom, hogy a mai fiatalok nem szeretik az emlékműveket, ha lehet ellógnak a koszorúzásokat és unják a megemlékezéseket. Mégis kár, hogy a BME diákságát az EB-n kívül csak néhány arra tévedt hallgató képviselte, s a közönség nagy része a szomszédos József Attila Gimnázium kékköpenyesei közül vezényeltetett egy lyukas óra erejéig.

- bézés -

KÖZHÍR

A J épületet körülvevő közlekedési relikviák közé egy vasúti kocsi is került. Erről beszélgettünk dr. Vajda Józseffel.

1952-ben a Dunakeszi Járműjavító készítette ezt a kocsit a kormányvonat részére. Ez volt az étkezőkocsi.

Műszaki szempontból a klasszikus hattányaktartós forgóvázak az érdekesek rajta. Annak idején ez a kocsi 100 km/óra sebességre készült. Berendezése: konyha, tálaló és két terem, egyik 8 asztallal, mindögyikhez 4 szék, másik 6 asztallal, asztalanként szintén 4 székekkel.

Miután letelejtették, a Közlekedési Múzeumon keresztül szerezte meg az Intézet. Tartósan kiköszösztük a Múzeumtól olyan feltétellel, hogy karbantartását rendszeresen karunk végzi. Még néhány formaszámot kell elintézni, és lekerülnek az ajtókilincsekről az ólomzárak. Ez a kocsi elsősorban reprezentációs célokat fog szolgálni, az Intézet itt fogadja majd vendégeit. Első használata talán október 13-án lesz a 200 éves jubileumra érkező vendégek fogadásakor. Felhasználható lesz még tanfolyamrendezvényekre, beszélgetésekre is.

Amint megtudtam, a kocsi nem marad egyedül és talán már tavasszal egy gőzmozdony kerül mellé a 375-ös sorozat 636-os számú tagja, amelyet a Miskolci Járműjavító fog a télen felújítani. Ez a jármű vagy a kocsi elé kerül, vagy az épület melletti szilárd területre.

KÖSZÖNTŐ

Ismét itt vagyunk. Köszöntjük a vasút barátait, a szimpatizánsokat és az „ellen-tábort”. Reméljük, mindenki talál valani kedvére valót a Start kistestvéreinek hasábjain. Ha pedig valaki kedvet kap a GŐZHÍR-készítéséhez, akkor szeretettel várjuk péntekenként, a GŐZHÍR szerkesztőségében.

Különleges munkák Budapesten

A budai hegypálya.

1870. március 2-án helyezték üzembe a budai hegypályát. A főváros tömegközlekedésének történetében ez, a siklónak is nevezett közlekedési eszköz volt az egyetlen, amely működésének teljes ideje alatt gőzüzemű volt. 1868-ban kezdték építését, mely 16 hónapig tartott. Az Alagút dunai bejáratától a Várhegyen lévő Szent György térre vezetett az 577% emelkedésű, a vízszintessel 30°-os szöveget bezáró 96 m hosszú pálya. A két kocsit az alsó állomáson levő gőzgép drótkötél segítségével mozgatta, a haladási sebesség 8 km/h volt. A járművek három, lépcsőzetesen elhelyezett fiülkéből álltak, amelyekben 6 ülő és 2 állóhely volt.

Többször tervezték a villamosítást, de valamennyi csak elképzelés maradt. Budapest ostroma során érte kár a siklót is. Elbontása után már 1949-ben felmerült, hogy pótlására mozgólépcsőt létesítsenek. Többször szerepelt a Vár helyreállítási programjában a sikló újjáépítése. Megvalósítása bizonyára sokaknak örömet okozna, és érdekes színteljes lehetne a főváros közlekedésének.

A fogaskerekű vasút

1874. március 24-én indult meg a forgalom a világ harmadiknak épült fogaskerekű vasútján. A normál nyomközű vágányok a Városmajort és a Svábhegyet /Szabadsághegy/ kötötték össze, 2883 m hosszban és 259 m szintkülönbséget áthidalva. A

REZERVÉNY I I I

Hány fogaskerekű vasút üzemel Magyarországon?

A válaszokat október 15-ig kérjük névvel és tankörszámmal a szerkesztőségbe eljuttatni „Gőzhír” jellegre. A helyes megfejtők között 5 db, a fogaskerekűre szóló jegyet sorsolunk ki.

|||||

Széchenyi-hegyre vezető, közel 1 km-es hosszabbítást 1890. május 15-én helyezték üzembe. A szerelvény völgy felőli végére csatolt gőzmozdony tolt a vonatot. 1929. július 2-án tértek át a villamos üzemmódra, melyhez a BSZKNT mozdonyokat és az azokra támaszkodó egytengelyes pótkocsikból álló vonategységeket vásárolt. A régi pótkocsikat szükség esetén a férőhelykinálat bővítése érdekében a vonathoz csatolták.

1972-73-ban került sor a fogaskerekű vasút rekonstrukciójára, melynek során felépítményeserét végeztek, változott a fogaslécok rendszere, a vontatási feszültséget 550 V-ról 1500 V-ra emelték és korszerűsítették az áramellátást. 1973. augusztus 20-án indult meg újra a forgalom hét osztrák gyártmányú motorkocsiból és pótkocsiból álló vonategységgel. A régi villamosvonatok és az akkor már 99 éves eredeti beszerzésű pótkocsik közül egyet a Közlekedési Múzeum védetté nyilvánított.

Csak egy évtized.....

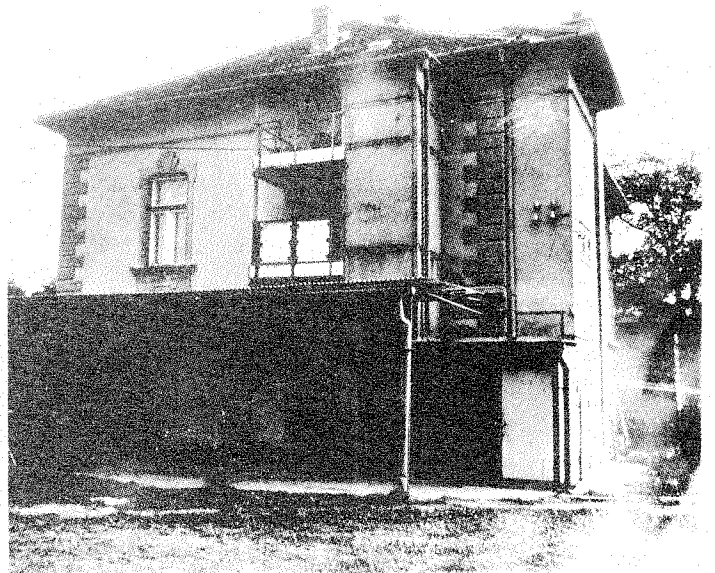
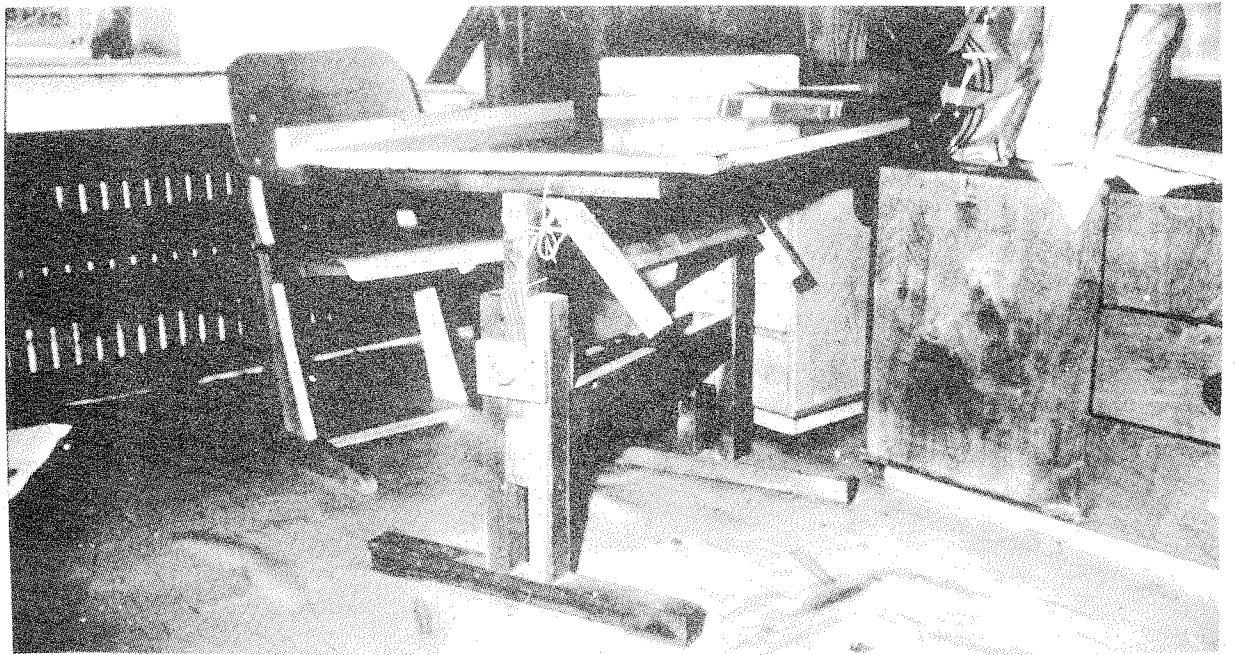
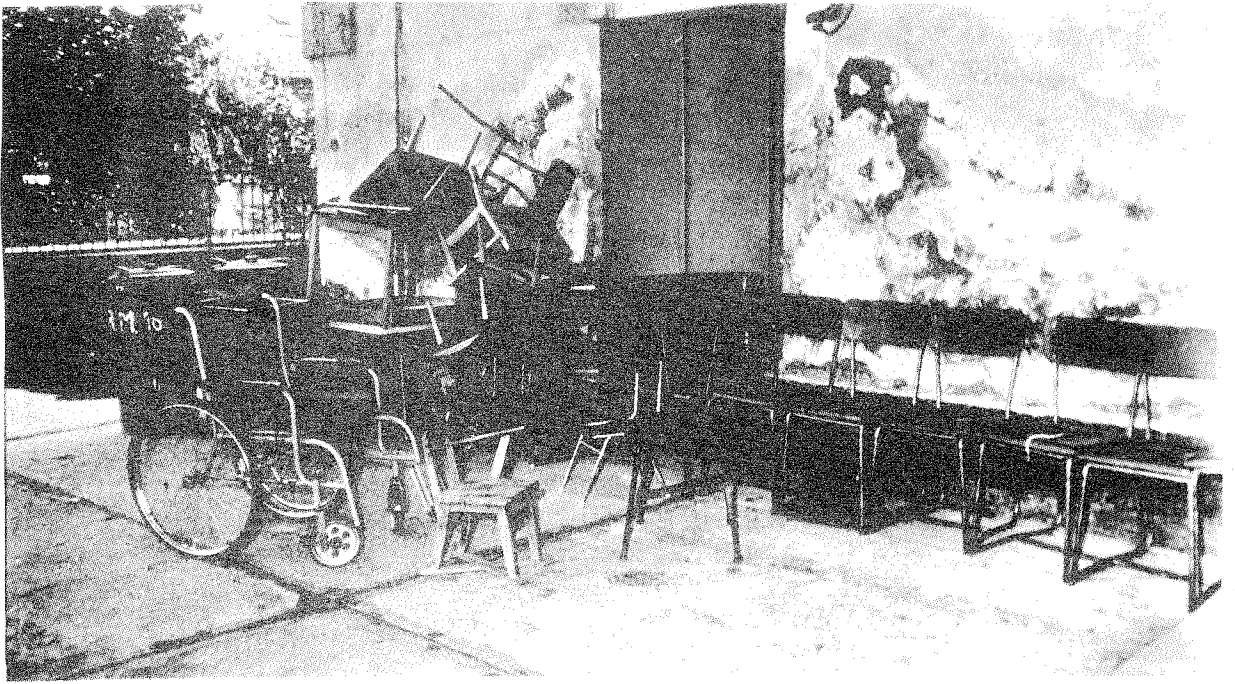
1973. január 30. Kecskemét	37 halott,
1975 október 14. Hajdúsáson	12 halott,
1979. december 3. Lökösháza	12 halott,
1980. június 30. Siófok	20 halott,
1981. november 30. Mohora	17 halott,
1982. szeptember 9. Szarazrét	16 halott

/Ezek csak a súlyosabb balesetek adatai! /

Ma a 6600 vasúti-közüti keresztesződés közül 3000 átjáró van valamilyen biztosító berendezés... Valahol külföldön a fényorompók mellett van egy tábla is: „Ebben a keresztesződésben a vonat 18 másodperc alatt halad át. Akkor is, ha Ön a síneken van.”

Az oldalt készítette: Csékö G., Komócsein Z., Nyitő L.

C
S
I
L
L
A
G
H
E
G
Y

CSILLAGHEGY

Ráby M.u. 16.

Előzmény:

A Közlekedésmérnöki Kar KISZ szervezete évek óta segíti a III. kerületi Tanács csillaghegyi Kisegítő Általános Iskoláját. A tavalyi almaszedés során a hallgatók 19570 Ft-ot ajánlottak fel az iskola segítésére. Az összeget szeptember elején juttatta el a KV az iskolának, s a pénzért vásárolt oktatási eszközöket egy nappal később az iskolába szállította.

Ez alkalomból beszélgettem dr. Látrányi Gábornéval, az iskola igazgatójával.

- Az iskola 1973 májusában alakult a Fővárosi Tanács hívta életre. Ma már a III. kerületi Tanács gyakorolja a felügyeletet, ennek ellenére a főváros egész területéről járnak hozzánk gyerekek, pontosabban a rászorulókat naponta taxival hozzák az iskolába és viszik haza őket.

- Hogyan kerülnek ebbe az iskolába a gyerekek?

- A Villányi úti intézetben már egészen kis kortól foglalkoznak velük, de csak egy általuk meghatározott szintig. Tehát ha egy szellemileg is visszamaradt mozgássérült eléri a mozgásképeség és az értelem általuk megszabott határát, akkor a Mexikói úti iskolába, Sályra, vagy hozzánk kerül. A mi célunk és feladatunk, hogy ezt a már elért színvonalat minél magasabbra emeljük.

- Hogyan folyik az iskolában a tanítás?

- Úgynevezett iskolaothonos formában. Reggel hét órától van ügyelet az iskolában, délelőtt-délután tanítás folyik, s emellett naponta gyógytornászok foglalkoznak a gyerekekkel, akikkel személyre szabott gyakorlatokat végeztünk.

- Elnézést, megmutatná a tornatermet?

- Nekünk nincs tornatermünk. A négy tanterem ebédlő és tornaterem is egyben.

Tervezték ugyan egy tornaterem építését, de nem adtak rá építési engedélyt - ez ugyanis szanálási terület.

- Ez látszik az épületen is.

- Kívülről még nem is annyira. Igaz, hogy a télen ledől a kémény, de azt már helyreállították, az omló vakolatot pedig megszoktuk. De belül! A fűtés, világítás elképesztő állapotban van. 1983-ra ígéri a távfűtés bevezetését.

- Az épület felújítása?

- Tervezik. Talán.

- Miben szorulnak leginkább segítségre?

- Bútorokban és oktatási segédeszközökben. Kézze, a gyerekek nem tudnak úgy vigyázni a berendezésre, mint például Ön. Ha bizonytalanok, ha meginognak, az asztalokba, padokba kapaszkodnak, figyelmetlenek, pontosabban jóval koordinálatlanabbak, mint az egészséges gyerekek.

Ezt azonban sem a bútorok tervezői, sem a kivitelezők nem veszik figyelembe.

Millió értékű bútorok mennek így tönkre igen rövid idő alatt. Nézze meg az asztalokat! Egyik-másikat csak az imádság és a rákötözött madzag tartja egyben. Az oktatási segédeszközök nagyraoszt specializáltak. Kisegítő iskolai tankönyveket, ahonnan szükséges, a gyengélátók füzetait használjuk. A földrajz és történelem szertárunk elfér egy sarokban. Térképállványunk nincs, van olyan osztály, ahol a gyerekek felváltva tartják a térképet. Legutóbb, ird és mond 2000 Ft-ért vásárolhattunk könyveket. Nem mondom, hogy lehetetlen körülmények között dolgozunk, de azt igen, hogy az adott épületben, felszereltséggel szűkösek a lehetőségeink.

- Mi lesz a gyerekekkel, ha elvégzik az iskolát?

- Külön engedéllyel maximum 18 éves korig maradhatnak itt a gyerekek. További sorsuk egyelőre nem megoldott Magyarországon. A fővárosban két hely van, ahol képesítést szerezhetnek és dolgozhatnak. Erre azonban évekig is várni kell. A legtöbben a szülőknél maradnak, vagy szociális otthonba kerülnek.

Évek óta minden ősszel megteesszük a

felajánlást. Pénzt gyűjtünk, eljuttatjuk Csillaghegyre, és ők vásárolnak érte olyan dolgokat, amikre égetően szükségük van.

Kimerítettük-e ezzel a lehetőségeinket? Erről kérdezem Sándor Zoltánt, a KV szervező titkárát.

- Minden ősszel lelkiismeretfurdaláson van a csillaghegyi iskola miatt. Lévény, hogy ezzel a felajánlással úgy vesszük, egy évre megtettünk mindent, amivel segíthetünk a rászorulókon. Ez pedig nem igaz. Az őszi almaszedésen újra megkértünk mindenkit, hogy fizetésének egy részét, tíz-ötven forintot ajánljon fel a csillaghegyi iskolának. De más lehetőségünk is van arra, hogy segítsünk. Többségünknek még vannak otthon játékaik, építőköcek, megúnt ifjúsági kalandregényei, melyekre már nincs szükségünk, de a csillaghegyi gyerekek boldogan használnák őket. El tudnám képzelni ezeket a "filléres emlékeket" a Ráby Mátyás utcai iskola karácsonyfája alatt. Nagyon sokat lehetne segíteni a bútorok, speciális eszközök megtervezésében, mert a gyártók csak tervek alapján vállalják a munkát. A kari dolgozói alapszervezet, vagy az egyetemi Dolgozói Vezetőség lehetne előre ebben az ügyben. Ezek lehetőségek, gondolatok.

Sajnos a mozgássérültek évében is tervek, gondolatok maradtak. Idén szeretném a napirendre tűzni mind az egyetemi, mind a kari szervező reszort egyik ülésén; és szeretném azt is, ha nem csak beszéljünk róla.

Újra elolvastam azt, amit leírtam. Ez így nem teljes, csak igaz. Valami kimaradt. Nem írtam a gyerekekről, akikkel találkoztam, beszéltem. Nem is fogok, mert úgy érzem, hiszem, erkölcstelen lenne testi, szellemi fogyatékosságukat részletezve érzelmileg megszarolni az olvasót. Az értelem dolga meglátni azt, hol, miben segíthetünk.

T. Fülöp

KÖZHIR

